

HOT OCH MÖJLIGHETER – FRAMTIDEN FÖR LILLÅN OCH DESS OMGIVNINGAR.

Statusen

Området mellan Vänern och Restad gård längs Lillån är ett naturområde med skog och mark med inslag av kulturminnen och närhet till tiotusentals vänersborgares behov av rekreation.

Tiden före 1970 expanderade staden utanför rutnätet utmed Marierovägen, Mariero var en gård, och därefter successivt även på Torpas marker, Gropbrovägen blev den nya ”artären på tvären”. Här ligger ett stort handels- och småindustriområde.

Utmed Restadvägen ”den nya” tillkom bebyggelse redan från 1920-talet och från 1960 tillkom villabebyggelse och grupphusområden, såsom Mariedal, Saab-området och Biet. Det mesta av exploateringen för bostäder har skett på åkermark men på senare tid har alltmer av skogsmark tagits i anspråk: Brinkeanstalten, Brinkåsen, Önafors fjärrvärmeverk. I kommunsplaner finns ytterligare mark reserverad för eventuella utbyggnader av dessa i framtiden.

Alltsedan stadens grundades 1644 har marken ”mellan broarna” betraktats som en resurs för stadens expansion. Även så idag eftersom inget av de återstående områdena gett ett permanent skydd mot just exploatering och expansion.

Hoten

Det grundläggande problemet är alltså att de närbelägna natur- och rekreationsområden som vi har kvar saknar skydd mot fortsatt exploatering. Områdena är endast en markreserv för stadens fortsatta expansion. Hot som områdena varit föremål för fram till idag:

- 1960-talet: planskisser för 1200 bostäder och 23 hektar industriområde norr om Bruksvägen.
- 1970-talet: försäljning av Önafors och marken till Civilförsvarsstyrelsen för användning som övningsområde
- 1980-talet: förslag på ny trafikled från södra Onsjo över kanalen och intill Lillån fram till Gropbrovägen/Östra vägen.

Hotbilden idag:

- Fortsatt ianspråktagande av mark för bostäder söder om Lillåns utlopp.
- Skogsvägen mellan fjärrvärmeverket och vägen till Vargön öppnas för biltrafik.
- Ytterligare exploatering i anslutning till denna trafikled.

ÖP och FÖP anger endast G för grön... och naturvårdsplanen har ännu inte lett till handling.

Möjligheterna

- Kommunen både får och kan enligt MBL inrätta ett naturreservat¹ för hela eller delar av den ännu inte exploaterade naturen inklusive (som komplement) kulturmiljön Önafors².
- Här finns plats för en skolskog för Mariedalsskolan och andra närliggande skolor.
- Lillåstugan kan utvecklas till reservatets entré med info, café och aktiviteter
- Mer eller mindre vild natur: bär- och svampmarker, fiske, promenader och skogsbad.

¹ [Mer om hur naturreservat bildas här:](#)

² [Om kulturreseptat och kulturmiljö i naturreservat se mer här](#)